Dosarul nr. 2r-1549/23 (dosar electronic 2-19059025-02-2r-030523)
Judecătoria Orhei, judecător Gheorghe Popa

D E C I Z I E

mun. Chișinău 13 iunie 2023

Colegiul civil, comercial și
de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău
în componenta:
Președintele ședinței, judecător Marina Anton
Judecătorii Ion Țurcan şi Vitalie Cotorobai

examinând, fără participarea părților, recursul declarat de avocatul Leșan Nicolae, în interesele recurentului Gandrabur Grigore, împotriva încheierii Judecătoriei Orhei /sediul Telenești/ din 16 martie 2023, de restituire a cererii reconvenționale înaintată în cadrul cauzei civila la cererea de chemare în judecată înaintată de Gandrabur Claudia către Gandrabur Grigore privind partajarea proprietății comune în devălmășie, -

a c o n s t a t a t :

La 4 iulie 2019 avocatul Malai Vitalie, acționând în numele și interesele reclamantei Gandrabur Claudia, în baza mandatului avocațial nr. ***** din 12 iunie 2019, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Gandrabur Grigore privind partajarea proprietății comune în devălmășie.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei /sediul Telenești/ din 5 iulie 2019 a fost primită
cererea de chemare în judecată înaintată de Gandrabur Claudia către Gandrabur Grigore privind partajarea proprietății comune în devălmășie în procedura contencioasă, fiind stabilită ședința de judecată pentru data de 05.11.2019, ora 13:30.

Pe parcursul derulării procesului în instanța de fond, avocatul Leșan Nicolae, în numele și interesele pârâtului Gandrabur Grigore, a depus cerere reconvențională către Gandrabur Claudia privind partajarea proprietății comune în devălmășie și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei /sediul Telenești/ din 16 ianuarie 2023 nu s-a dat curs cererii reconvenționale înaintată de avocatul Leșan Nicolae, în numele și interesele lui Gandrabur Grigore, fiindu-i comunicat părții despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat aferentă pretențiilor înaintate. Pentru înlăturarea neajunsurilor instanța a acordat reclamantei termen de 15 zile, calculat din momentul comunicării respectivului act judecătoresc pentru înlăturarea neajunsurilor.

În continuare, avocatul Leșan Nicolae, în numele și interesele lui Gandrabur Grigore a înaintat cerere privind scutirea parțială de la achitarea taxei de stat, în temeiul art. 85 alin. (4) Cod de procedură civilă.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei /sediul Telenești/ din 16 martie 2023 a fost restituită cererea reconvențională înaintată de avocatul Leșan Nicolae, în numele și interesele lui Gandrabur Grigore, înaintată în cadrul cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de Gandrabur Claudia către Gandrabur Grigore privind partajarea proprietății comune în devălmășie, a fost restituită în temeiul art. 171 alin. (2) Cod de procedură civilă, pe motiv că reclamantul nu a înlăturat în termenul acordat de instanță neajunsurile indicate în încheierea, prin care nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată și, anume, nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat aferentă acțiunii reconvenționale înainte în instanță.

Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, de restituire a acțiunii, la 7 aprilie 2023 avocatul Leșan Nicolae, în numele și interesele pârâtului Gandrabur Grigore, a declarat recurs împotriva acesteia, solicitând admiterea recursului și casarea integrală a încheierii atacate, cu restituirea cauzei la rejudecare pentru a fi soluționată cererea de scutire de la plata taxei de stat.

În motivarea cererii de recurs partea recurentă a indicat, că partea pârâtă a solicitat instanței de judecată scutirea parțială de la plata taxei de stat pentru examinarea acțiunii reconvenționale, potrivit cererilor din 5-6 februarie 2023, însă instanța de fond prin încheierea contestată a dispus restituirea cererii reconvenționale pentru motiv de neprezentare a dovezii de plată a taxei de stat, fără a soluționa și se expune la cererea de scutire de la plata taxei de stat.

În acest context declară partea recurentă, că instanţa de fond nu a examinat şi respectiv a lăsat fără soluție cererea despre scutire de la plata taxei de stat, ignorând astfel nu numai obligația instituită prin lege în a examina şi soluţiona cererile, dar şi ignorând drepturile şi interesele procedural-fundamentale ale pârâtului, astfel acţiunile şi actele instanţei de fond atestă indubitabil, că la examinarea chestiunii privind primirea spre examinare acțiunii reconvenționale au fost încălcate grav şi inadmisibil normele de drept procedural, precum şi drepturile şi interesele fundamentale ale pârâtului, fiind lipsit de dreptul la un proces echitabil, dreptul la examinarea cauzei sale de o instanţă de judecată, care într-adevăr să facă dovada faptului că litigiul în cauză, a fost supus unui examen obiectiv şi exhaustiv.

Consideră, că actul judecătoresc contestat este unul inadmisibil şi neîntemeiat, direct prejudiciabil drepturilor şi intereselor fundamentale pârâtului, instanţa de fond, a interpretat eronat prevederile legal-procedurale, restituind neîntemeiat astfel acțiunea reconvențională, lăsând fără examinarea cererea despre scutirea de la plata taxei de stat.

La cererea de chemare în judecată intimata Gandrabur Claudia nu a prezentat referința și nu și-a expus opinia vis-a-vis de problema dedusă judecății.

Studiind recursul declarat şi materialele pricinii, motivele invocate de parte în susținerea acestuia în coroborare cu legislația pertinentă și aplicabilă speței, Colegiul consideră recursul ca fiind întemeiat și care urmează a fi admis, iar pricina remisă pentru reexaminare în prima instanță, din următoarele considerente.

Termenul de declarare a recursului.

Potrivit prevederilor art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile din data comunicării.

Colegiul constată, că recursul declarat la 7 aprilie 2023 de avocatul Leșan Nicolae, în numele și interesele pârâtului Gandrabur Grigore este depus în interiorul termenului prevăzut de lege, deoarece la materialele pricinii lipsește dovada sau un alt care-va înscris, care să ateste data comunicării numitului act judecătoresc părții interesate. Totodată, Colegiul atestă că încheierea fiind emisă la 16 martie 2023 a fost remisă, potrivit scrisorii de expediere, către părți la data de 21 martie 2023, lipsind dovada despre data înmânării actului judecătoresc părților. Respectiv, în situația descrisă Colegiul concluzionează că recursul a fost înaintat în interiorul termenului acordat de lege pentru această acțiune procedurală.

Cadrul legal pertinent aplicabil raportului juridic litigios.

Conform prevederilor art. 423 alin. (1) Cod de procedură civilă, încheierea dată în primă instanţă poate fi atacată cu recurs, separat de hotărâre, de către părţi şi de ceilalţi participanţi la proces în cazurile prevăzute de prezentul Cod şi de alte Legi, precum şi în cazurile în care încheierea face imposibilă desfășurarea de mai departe a procesului. Totodată, în corespundere cu prevederile art. 171 Cod de procedură civilă, se supune recursului doar încheierea judecătorească privind restituirea cererii de chemare în judecată, iar încheierea prin care nu se dă curs acțiunii poate fi contestată doar odată cu fondul cauzei.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (1) Cod de procedură civilă, Curțile de Apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

Conform prevederilor art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului şi a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părţilor.

În corespundere cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată.

În corespundere cu prevederile art. 168 alin. (2) Cod de procedură civilă judecătorul care a primit cererea de chemare în judecată spre examinare verifică dacă aceasta întruneşte exigențele prevăzute de lege. Dacă cererea de chemare în judecată

nu întruneşte exigenţele prevăzute de lege, urmează a fi aplicate prevederile art. 171 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Conform art. 171 Cod de procedură civilă:

(1) După ce constată, că cererea a fost depusă în judecată fără a se respecta condiţiile art. art. 166 şi 167 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecătorul emite, în cel mult 5 zile de la repartizarea cererii, o încheiere pentru a nu se da curs cererii, comunicând persoanei care a depus cererea acest fapt de încălcare şi acordându-i un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor.

(2) Dacă persoana care a depus cererea îndeplinește în termen toate cerinţele enumerate în încheierea judecătorului, cererea se consideră depusă la data prezentării iniţiale în judecată. În caz contrar, ea nu se consideră depusă şi, împreună cu actele anexate, se restituie reclamantului printr-o încheiere judecătorească ce poate fi atacată cu recurs.

De asemenea, conform prevederilor art. 85 alin. (4) Cod de procedură civilă și art. 4 alin. (1) Legea taxei de stat nr. 1216 din 03.12.1992 în cazurile prevăzute de lege, la cerere, judecătorul sau instanța judecătorească, în funcție de situaţia materială şi de probele prezentate în acest sens, este în drept să elibereze, complet sau parţial, de plata taxei de stat persoanele fizice şi juridice, precum şi să eşaloneze sau să amâne achitarea taxei de stat.

Totodată, potrivit prevederilor art. 172 Cod de procedură civilă (1) Până la începerea dezbaterilor judiciare, pârâtul are dreptul să intenteze împotriva reclamantului o acţiune reconvenţională pentru a fi judecată odată cu acţiunea iniţială; (2) Intentarea acţiunii reconvenţionale se face conform regulilor generale de intentare a acţiunii. Dispoziţiile privind administrarea probelor se aplică în mod corespunzător.

Starea de fapt și circumstanțele pricinii. Aprecierea instanței de recurs.

Potrivit materialelor pricinii Colegiul a stabilit, că la 4 iulie 2019 avocatul Malai Vitalie, acționînd în numele și interesele reclamantei Gandrabur Claudia, în baza mandatului avocațial nr. ***** din 12 iunie 2019, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Gandrabur Grigore privind partajarea proprietății comune în devălmășie.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei /sediul Telenești/ din 5 iulie 2019 a fost primită
cererea de chemare în judecată înaintată de Gandrabur Claudia către Gandrabur Grigore privind partajarea proprietății comune în devălmășie în procedura contencioasă.

Ulterior, avocatul Leșan Nicolae, în numele și interesele pîrîtului Gandrabur Grigore, a depus cerere reconvențională către Gandrabur Claudia privind partajarea proprietății comune în devălmășie și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei /sediul Telenești/ din 16 ianuarie 2023 nu s-a dat curs cererii reconvenționale înaintată de avocatul Leșan Nicolae, în numele și interesele lui Gandrabur Grigore, fiindu-i comunicat părții despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat aferentă pretențiilor înaintate. Pentru înlăturarea neajunsurilor instanța a acordat reclamantei termen de 15 zile, calculat din momentul comunicării respectivului act judecătoresc pentru înlăturarea neajunsurilor.

În continuare, avocatul Leșan Nicolae, în numele și interesele lui Gandrabur Grigore a înaintat cerere privind scutirea parțială de la achitarea taxei de stat.

Colegiul mai atestă, potrivit materialelor cauzei, că instanța de fond a pus în discuție problema respectivă în cadrul ședinței din 07.02.2023 și a dispus amânarea ședinței pentru pronunțarea încheierii asupra cererii de scutire de la plata taxei de stat pentru 16.03.2023. Însă, în continuare la ședința din 16.03.2023 prima instanță a emis încheierea de restituire a cererii reconvenționale, din motiv că partea nu a făcut dovada de plată a taxei de stat, fără a soluționa și fără a se expune asupra cererii de scutire de la plat taxei de stat.

Astfel, se atestă că instanța de fond, însă, fără a soluționa cerința reclamantului din cererea reconvențională, privind scutirea parțială de la plata taxei de stat, prin încheierea din 16 martie 2023 a restituit cererea reconvențională înaintată de avocatul Leșan Nicolae, în numele și interesele pârâtului Gandrabur Grigore, înaintată în cadrul cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de Gandrabur Claudia către Gandrabur Grigore privind partajarea proprietății comune în devălmășie, în temeiul art. 171 alin. (2) Cod de procedură civilă, pe motiv că reclamantul nu a înlăturat în termenul acordat de instanță neajunsurile indicate în încheierea, prin care nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată și, anume, nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat aferentă acțiunii reconvenționale înainte în instanță.înainte în instanță.

Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, de restituire a acțiunii, la 7 aprilie 2023 avocatul Leșan Nicolae, în numele și interesele pârâtului Gandrabur Grigore, a declarat recurs împotriva acesteia, solicitând admiterea recursului și casarea integrală a încheierii atacate, cu restituirea cauzei la rejudecare.

Colegiul examinând materialele pricinii, modul de derulare a situație, analizând înscrisurile anexate de reclamantul/recurent și motivele invocate de prima instanță în susținerea concluziilor sale din actele judiciare atacate, coroborate cu motivele prezentate de parte și cadrul legal aplicabil speței, atestă temeinicia recursului înaintat.

Instanța de recurs a concluzionat în acest mod, deoarece instanța de fond a restituit cererea reconvențională fără a soluționa cerința înaintată de reprezentantul lui Gandrabur Grigore, avocatul Leșan Nicolae privind scutirea de la plata taxei de stat pentru examinarea acțiunii reconvenționale. Corespunzător, Colegiul atestă că instanța de fond a dispus restituirea acțiunii reconvenționale, pe motiv că partea nu a înlăturat

neajunsul indicat și, anume, nu a făcut dovada de plată a taxei de stat aferentă pretențiilor din acțiunea reconvențională, fără a soluționa cerința lui Gandrabur Grigore privind scutirea de la plata taxei de stat, moment care impune obligatoriu casarea încheierii din 16 martie 2023, cu remiterea pricinii la rejudecare, pentru a soluționa cerința de scutire de la plata taxei de stat și chestiunea de acceptare și punere pe rol a acțiunii reconvenționale.

Din considerentele expuse și, având în vedere faptul că încheierea primei instanțe este neîntemeiată, emisă fără a fi soluționată chestiunea de scutire a taxei de stat, fiind adoptată cu abateri de la cadrul legal, instanța de recurs ajunge la concluzia de a admite recursul declarat și de a casa încheierea primei instanțe din 16 martie 2023 de restituire a acțiunii reconvenționale, cu remiterea cauzei la rejudecare, la etapa soluționării cererii de scutire de la plata taxei de stat și a chestiunii de punere pe rol și acceptare a cererii reconvenționale pentru examinare.

Reieșind din cele indicate și în conformitate cu prevederile art. art. 427 lit. b) și 428 Cod de procedură civilă Colegiul, -

d e c i d e :

Admite recursul declarat de avocatul Leșan Nicolae, în interesele recurentului Gandrabur Grigore, împotriva încheierii Judecătoriei Orhei /sediul Telenești/ din 16 martie 2023, de restituire a cererii reconvenționale înaintată în cadrul cauzei civila la cererea de chemare în judecată înaintată de Gandrabur Claudia către Gandrabur Grigore privind partajarea proprietății comune în devălmășie.

Casează integral încheierea Judecătoriei Orhei /sediul Telenești/ din 16 martie 2023, de restituire a cererii reconvenționale înaintată în cadrul cauzei civila inițiată la cererea de chemare în judecată înaintată de Gandrabur Claudia către Gandrabur Grigore privind partajarea proprietății comune în devălmășie și restituie pricina pentru examinare în aceiași instanță judecătorească, în același complet de judecată, la etapa soluționării cererii de scutire de la plata taxei de stat și a chestiunii de punere pe rol și acceptare pentru examinare a cererii reconvenționale înaintate de avocatul Leșan Nicolae, în numele și interesele lui Gandrabur Grigore către Gandrabur Claudia, cu privire la partajul averii comune în devălmășie.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Președintele ședinței **Marina Anton**
Judecător

Judecătorii **Ion Țurcan**

Vitalie Cotorobai